

TALVISOTA KUHMOSSA

ERILLINEN PATALJOONA 12 SOTAPÄIVÄKIRJA KUHMON RINTAMALTA

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut

Matti Halonen 2013

ERILLINEN PATALJOONA 12 SOTAPÄIVÄKIRJA KUHMON RINTAMALTA

Tammikuussa 1940 Erillinen pataljoona 12 taisteli Lieksan rintamalla sijoituspaikkoina Nurmijärven ja Savijärven kylät. Pataljoona koottiin pääosin Joensuun itäpuolisista pitäjistä Kiihtelysvaarasta, Tuupvaarasta ja Pyhäselästä. Tammikuun viimeisinä päivinä pataljoona määrättiin Kuhmon rintamalle. Kuhmon rintamalla pataljoonan tehtävänä oli osana Siilasvuon 29.1.1940 toteuttamaa suurhyökkäystä, osallistua Luvelahden mottitaisteluihin Luvelahdessa vihollisen 54.Divisioonan esikuntaa vastaan.

26.1.1940	21.00	Pataljoona kuormattiin autoihin Lieksan Nurmijärvellä ja lähti Kuhmoon.
27.1.1940	05.00	Pataljoonan kuljetus saapui Kuhmoon, Lauvuksen kylän Kannakselle, minne leiriytyi.
28.1.1940	17.00	Pataljoona lähti hiihtämään kohti Kivijärveä.
29.1.1940	05.00	Pataljoona saapui Kivijärvelle.
	16.00	Lähtö Kuhmon ja Nurmijärven väliselle tielle Sauna-ahoon.
	21.00	Saapuminen Kuhmo – Nurmijärvi maantielle.
30.1.1940	06.30	Lähtö Saunajärven Luvelahteen, kärkenä 4/OsA
	10.00	Saavuttiin Luvelahteen. Tiedustelutoimintaa. Majoituttiin taivasalle.
31.1.1940		Lämmin, pilvinen sää.
	10.30	Aloitettiin hyökkäys, edessä 2./Os.A ja 4./Os.A, takana 3./Os.A. Hyökkäys tyrehtyi.
	14.00	Tuhottiin vihollisen lentokone.
	16.30	Aloitettiin uusi hyökkäys oikealta. Vallattiin vihollisen eteen työnnetty tukikohta.
	19.00	Hyökkäys lopetettiin.
1.2.1940	03.00	Aloitettiin hyökkäys.
	09.00	Hyökkäys loppui. Tuhottiin kaksi vihollisen hyökkäysvaunua.
	15.00	Prikaati Vuokosta saapui kornetti Lautsialan joukkue.
2.2.1940	13.30	Vänrikki Setälän partio tuhosi Luvelahdelle kaksi naamioitua vihollisen lentokonetta.
3.2.1940		”Ryssä” tulitti kiivaasti ja pommitti lentokoneista joukkojamme. Partiot lähetettiin Klemettiin ja Muroleen suunnalle Saunajärventien pohjoispuolelle.
4.2.1940		Pakkasta. Vihollisen lentopommituksia.

	05.00	Luutnantti Tuovinen hyökkäsi lännessä olevia ”ryssiä” vastaan. Hyökkäyksessä kaatui 19 suomalaista ja 17 haavoittui.
5.2.1940		Pakkasta. Vihollisen vilkasta lentotoimintaa.
6.2.1940		Sää pilvinen. ”Ryssä” pudotti lentokoneista ruokapaketteja.
7.2.1940	07.00	Alkoi hyökkäys. Kariniemi ja Rasi olivat reservissä. Jonkin verran saavutettiin menestystä. Vihollinen pudotti lentokoneistaan laskuvarjoilla ammuksia. Vänrikki Ilmakangas kaatui.
8.2.1940		Sää lauha. Rauhallista, ei lentotoimintaa.
9.2.1940		Pakasta. Vihollinen lensi myös yöllä.
10.2.1940		Pakkasta. Everstiluutnantti Ruotsalo ja luutnantti Korhonen siirtyivät ”Par-taan”. (Osasto Murole, Luvelahden pohjoispuolella).
	14.00	Raskaat patterimme ampuivat. Luutnantti Kariniemi siirrettiin pataljoonan komentajaksi.
11.2.1940	06.30	Alkoi hyökkäys. Edellä hyökkäsi vänrikki Vepsäläisen iskujoukko. 3./Os.A ja 4./Os.A seurasivat sitä. Komppaniat etenivät noin 150 m ja jäivät siihen aseisiin. Vänrikki Vepsäläinen kaatui.
	19.00	Hyökkäys aloitettiin uudelleen ja sitä jatkettiin aamuun klo 08.00 saakka, tuloksetta.
12.2.1940	19.15	Kaksi konekivääriä ja luutnantti Sainion komppania siirrettiin kapteeni Muroleen käyttöön.
13.2.1940		Melko hiljaista, Pakkasta – 32 astetta. Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta.
14.2.1940		Pakkasta. Vihollisen lentotoiminta oli erittäin vilkasta.
15.2.1940		Sää entisellään. Vihollinen pudotti lentokoneista paketteja.
16.2.1940		Rauhallista. Vihollisen lentotoimintaa.
17.2.1940		”Ryssät” pudottivat lentokoneista sokeria ja voita meidän alueellemme.
18.2.1940		Vänrikki Mattila palasi pohjoisesta.
19.2.1940	14.00	Luutnantti Kariniemi kaatui. Suorasuuntaustykki tuli yöllä.
20.2.1940		Luutnantti Tuovinen toimi komentajana.
21.2.1940		Pakkanen muuttui suojasääksi.

- 16.00 Luutnantti Sainio tuli pataljoonan komentajaksi.
- 22.2.1940 Ilmatoiminta vilkasta.
- 18.00 -21.00 Vihollinen ampui kiivaasti, mutta se ei kuitenkaan hyökännyt.
- 23.2.1940 Sää pilvinen, lumisadetta, pakkasta – 10 astetta.
"Ryssä" pudotti paketteja.
- 24.2.1940 Rintamatoiminta hiljaista, lumipyryä.
- 25.2.1940 Pakkasta – 5 astetta, kirkas sää.
- 05.30 -06.30 "Ryssiä" tulitettiin.
- 10.00 -11.00 Saavutus, näillä toimenpiteillä autettiin kapteeni Muroleen hyökkäystä. Lentotoiminta oli vilkasta. "Ryssäläinen" sotavanki oli kiihottajana. Suora-suuntaustykki tuotiin Saunajärven rannalle.
- 26.2.1940 Sää kirkas, pakkasta – 26 astetta.
Vihollinen suoritti kovaa lentopommittamista. Omat tykit ampuivat vihollisen korsuja.
- 27.2.1940 Sää lauha, lunta.
- 17.30 Alkoi hyökkäys maantien suunnassa itään. (2./Os.A:n luota). Luutnantti Suomalainen hyökkäsi vahvistetulla komppaniolla. Hyökkääjät pääsivät vihollisen korsuille, mutta siihen sitten hyökkäys pysähtyikin ja joukot vetäytyivät entisiin asemiinsa. Värikit Wesman ja Hämäläinen kaatuivat.
- 28 -29.2.1940 Rauhallista. Vihollisen lentotoimintaa.
- 1.3.1940 Vihollinen ampui tykistöllä ja sen lentotoiminta oli vilkasta. Saatiin saaliiksi kaksi vihollisen lentokoneista pudottamaa laskuvarjoa, joissa lastina oli 5" tuuman ammuksia.
Vänrikki Setälä palasi sairaalasta.
- 2.3.1940 02.00 Luutnantti Kahila tuli pataljoonan komentajaksi.
- 04.00 Kaksi joukkuetta 2./Os.A:sta ja yksi joukkue 4./Os.A:sta ja yksi konekiväärijoukkue lähti Sainion johdolla "Partaan". Vihollinen pommitti kuormastoa, 9 hevosta kuoli ja 7 haavoittui.
- 19.15 Alkoi hyökkäys "Parran" suunnalla kapteeni Korhosen johdolla. Hyökkäys saavutti ensimmäisenä tavoitteena olleen Esikuntakukkulan.
- 3.3.1940 18.00 Tukikohta ykkönen (Esikuntakukkula) on vallattu.
- 4.3.1940 Pilvinen lauha sää. Vihollisen lentotoiminta oli vähäistä.

5.3.1940		Pakkasta. Vihollisella oli vilkas lentotoiminta.
6.3.1940		Vilkas lentotoiminta ja pommitus.
7.3.1940	11.00	Luutnantti Kahila kaatui. Vihollisella oli vilkasta lentotoimintaa.
8.3.1940	10.00	22 vihollista antautui. Kaksi vihollisen hävittäjäkonetta ammuttiin alas.
	20.00	Luutnantti Hirvonen palasi maantien pohjoispuolelta.
	21.00	Kaukopartio tuli ja varmisti järven rannan. Kapteeni Korhonen joukkoineen valtasi vihollisen tukikohta 2:n. (Luvelahti itäinen).
9.3.1940		Sää kirkas.
	02.00	Kapteeni Korhonen pataljoonan komentajaksi.
	06.00	Vänrikki Rönkkö tuli maantien pohjoispuolelta.
	13.30	Luutnantit Elsinen ja Tauriala sekä vänrikki Räsänen tulivat Lieksasta.
10.3.1940		Pakkassää. Vihollisen lentopommituksia joissa kaatui kaksi miestä. Partio lähetettiin Kähkölään. ”Ryssiltä” saatiin muonaa.
11.3.1940		Vihollisen lentotoiminta oli laimeaa. Everstiluutnantti Ruotsalo palasi pataljoonaan.
12.3.1940		Sää lauha, pilvinen joka myöhemmin kirkastui.
	19.30	Alkoi hyökkäys osastolla johon kuului osia Muroleelta, Os.B:stä ja Os.E:stä. Hyökkäys tapahtui maantien suunnassa itään päin. Vänrikki Rainola johti hyökkäystä rannan puolella. Kts. hyökkäyskäsäkyä.
13.3.1940		Erittäin vilkas lentotoiminta, pommeja ja kk-ammuntaa.
	09.00	Ilmoitettiin että ammunta on lopetettava klo 10.45 ja vihollisuudet klo 11.00. Asetta saa käyttää vain itsepuolustukseksi.
	15.00	”Ryssän” neuvottelijoita.
14.3.1940	10.00	”Ryssän” neuvottelijoita. Suomalaiset joukot siirtyivät yhden kilometrin päähän maantiestä.
15.3.1940		Pakkasta – 30 astetta. Hartaushetki.
17.3.1940	15.00	Viholliset poistuivat Rastista ja Luvelahdesta. Ohi kulki 3250 miestä, 800 hevosta, kaksi traktoria, kaksi tankkia ja 71 autoa.
16 -17.3		Lepoa ja asehuoltoa.

20.3.1940	05.00	Lähtö Luvelahdesta.
	14.30	Tulo Mujejärvervelle.